

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ ČESKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY

**Základní umělecká škola Březnice
Náměstí 2, 262 72 Březnice
IČ: 61904201, tel. 318 682 342**

Učební osnovy

pro rozšířené vyučování na lidových školách umění

LITERÁRNĚ DRAMATICKÝ OBOR

**Schváleno výnosem
ministerstva školství České socialistické republiky
ze dne 14. dubna 1982 čj. 12 988/82-35 jako učební osnovy
pro rozšířené vyučování na LŠU s účinností od 1. září 1982**

STÁTNÍ PEDAGOGICKÉ NAKLADATELSTVÍ, n. p., PRAHA

1982

11 533

Učební osnovy rozšířeného vyučování na I. stupni LŠU

Literárně dramatický obor

odd.dram. a slov.

5. ročník

1 hodina týdně

6. ročník

"

Výchovně vzdělávací cíl

Individuálně připravit vybrané žáky ke studiu na odborné škole /DO konzervatoře, pedagogickou školu - učitelský MŠ, zdravotní školu - obor dětská sestra/. Rozšířit a obohatit jejich osobní repertoár.

Prostředky k dosažení cílů

Metody a formy práce.

Jednotlivci, kteří byli zařazeni do rozšířeného vyučování, zůstávají i nadále ve skupině s ostatními žáky příslušného ročníku základního studia. Mají však navíc 1 vyučovací hodinu týdně individuální přípravy, v níž navazujeme na metody a formy práce používané v ročníkové skupině /komplexnost, dramatická hra jako metoda práce, motivace jako východisko/. Tím předcházíme neorganickému nácviku monologů, přednesových partí ap. požadovaných u talentových zkoušek. Usilujeme i o to, aby si žáci prohlubovali metody práce používané v ročníkové skupině a naučili se uplatňovat je tvořivě i ve své individuální práci. Zadávanými úkoly prověřujeme nejzákladnější stránku dramatického talentu, tj. schopnost komunikovat a neustále rozvíjíme vnitřní tělový smysl žáků /dynamické aktivní tělocvě citění pohybového procesu/.

Analogicky k příkladům témat uváděným v osnovách 5. a 6. roč. doporučujeme žákům k výběru a případným úpravám další vhodné texty. Učíme je uvědomovat si vlastní možnosti a podle nich si pro sebe vybírat vhodné předlohy - pracovat dramaturgicky. Neomezujeme se však jen na seznámení s vybraným textem, ale přiblížujeme žákům osobnost i dílo autora, z něhož je studovaný part vybrán. I když je to jen úryvek, vedeme je k tomu, aby jej cítili jako součást celku, do něhož patří, podíleli se aktivně, s osobním vztahem na spolu-vytváření tohoto celku a neviděli jen svoji isolovanou roli nebo báseň jeho předlohu pro reprodukci. Nesnažíme se také usnadňovat si svoji práci tím, že je vedeme ke splnění naší představy, ale provokujeme je a podporujeme v hledání vlastního pojetí a výrazu, které odpovídá jejich cítění a možnostem.

Vedeme žáky k samostatnému studiu. Svoji pedagogickou pomoc soustředujeme prostřednictvím praktických cvičení a stud, ale i slovním použením především na prohlubování a rozšiřování zázemí, z něhož žák čerpá / na ozfajmování charakteru postavy, situace, historicko-spoločenských souvislostí, na vyvolávání asociací atd./ Měníme promyšleně zadání okolnosti, abychom neustále prověrovali míru žákovova talentu, která se projevuje i hloubkou a rychlosí reakce a originalitou řešení nového úkolu.

Pokud individuální příprava nenavazuje časově přímo na práci ročníkové skupiny, začlenujeme do ní i potřebnou technickou rozcvíčku /pohybovou, mluvní atd./. Tím v žáčích upevňujeme i vědomí nezbytnosti neustálého kondičního tréninku. Zvyšujeme požadavky na kulturu projevu.

Individuální repertoár žáků uplatňujeme společensky. Tímto vystupováním na veřejnosti umožňujeme žákům získávat praktické zkušenosti, ověřovat si schopnosti i hloubku svého zájmu při nadřastající pracovní i časové záťaze a podílet se tak na kulturně společenské práci školy.

Informujeme rodiče o vývoji a perspektivách přípravy a zabezpečujeme žákům možnost účastnit se soutěže i přehlídky a pracovního soustředění žáků LDO s rozšířenou výukou při ústředním kole soutěže LDO - LŠU i soutěži ZUČ.

Studiijní úkoly

- a) být technicky i výrazově schopen dramatické improvizace /pohybové, mluvní/ na zadání téma
- b) ve spolupráci s učitelem vybrat a upravit si předlohy k interpretaci se zřetelem na své osobní i odborné dispozice
- c) zpracovat technicky i výrazově vybrané verše, prózu, monology, požadované k přijímacím zkouškám na odborné školy
- d) využít poznatků z výuky evropských kulturních dějin k samostatné teoretické přípravě ke zkouškám
- e) uplatňovat při veřejných vystoupeních výsledky své individuální přípravy

Kritéria pro výběr žáků k individuální přípravě: Nadprůměrné výsledky práce v ročníkové skupině, výrazná osobitost v přístupu k zadávaným úkolům, mimořádná aktivity, dobrý zdravotní stav.

Poznámka

Záci, připravující se ke studiu na konzervatoř a pedagogickou školu, doplňují si své odborné dovednosti a znalosti, požadované u přijímacích zkoušek studiem na hudebním oboru.

Učební osnovy rozšířeného vyučování na I. stupni LŠU

Literárně dramatický obor

odd. loutkářské

5. ročník

1 hod. týdně

6. ročník

"

Výchovně vzdělávací cíl

Individuálně připravit vybrané žáky ke studiu na odborné škole /pedagogická škola, učitelství MŠ, zdravotní škola - obor dětská sestra, střední umělecko průmyslová škola - obor hračka, loutka/. Rozšířit a obrohat jejich osobní repertoár.

Prostředky k dosažení cílu

Metody a formy práce.

Jednotlivci, kteří byli zařazeni do rozšířeného vyučování, zůstávají i nadále ve skupině s ostatními žáky příslušného ročníku základního studia. Mají však navíc 1 vyučovací hodinu týdně individuální přípravy, v níž navazujeme na metody a formy práce používané v ročníkové skupině /komplexnost, dramatická hra a dramatická hra s loutkou jako metoda práce , motivace jako východisko/. Tím předcházíme neorganickému nácviku monologů, přednesových partů ap. požadovaných u talentových zkoušek. Uslužujeme o to, aby si žáci prohlubovali metody práce používané v ročníkové skupině a naučili se uplatňovat je tvořivě i ve své individuální práci. Zadávanými úkoly prověřujeme nejzákladnější stránku dramatického talentu, tj. schopnost komunikovat, a neustále rozvíjíme vnitřní tělový smysl žáků /dynamické aktivní tělové čítání pohybového procesu/ i jejich schopnost přenášet jej do hry s loutkou.

Analogicky k příkladům témat, uváděným v osnovách 5. a 6. ročníku doporučujeme žákům k výběru a případným úpravám další vhodné texty. Učíme je uvědomovat si vlastní možnosti i možnosti projevu loutky a podle nich si vybírat vhodné předlohy - pracovat dramaturgicky. Neomezujeme se však jen na seznámení s vybraným textem, ale přiblížujeme žákům osobnost i dílo autora, z něhož je studovaný text vybrán. I když je to jen úryvek, vedeje je k tomu, aby jej cítili jako součást celku, do něhož patří, podíleli se aktivně, s osobním vztahem na spoluuvytváření tohoto celku a neviděli jen svoji isolovanou roli nebo

báseň jako předlohu pro reprodukci. Pomeříme žákům najít také odpovídající výtvarný styl. Nesnažíme se usnadňovat si svoji práci tím, že vedeme žáky ke splnění naší představy, ale provokujeme je a podporujeme v hledání vlastního projekti a výrazu, které odpovídá jejich **cítění a možnostem**.

Vedeme žáky k samostatnému studiu. Svoji pedagogickou pomoc soustřeďujeme prostřednictvím praktických cvičení a stud, ale i slovním poučením především na prehľubování a rozširování zázemí, z něhož žák čerpá. Na ozřejmování charakteru postavy, situace, historicko-spoločenských souvislostí, na vyvolání asociací atd./. Měníme promyšleně zadané okolnosti, abychom neustále prověrovali míru žákovova talentu, která se projevuje i hloubkou a rychlosťí reakce a originalitou řešení nového úkolu.

Při vytváření jednoduchých loutek vedeme žáky k tomu, aby hledali vlastní osobité výtvarné řešení, ale respektovali přitom jak technické možnosti, tak i základní zákonitosti dramatického projevu loutky a s loutkou.

Pokuž individuální příprava nenavazuje časově přímo na práci ročníkové skupiny, začleňujeme do ní i potřebnou technickou rozvíjku /pohybovcu, mluvní atd./. Tím v žácích upěvňujeme i vědomí rezbytnosti neustálého **kondičního tréninku**. Zvyšujeme požadavky na kulturu projevu.

Individuální repertoár žáků uplatňujeme společensky. Tímto vystupováním na veřejnosti umožňujeme žákům získávat praktické zkušenosti, ověřovat si schopnosti i hloubku svého zájmu při mardstající pracovní i časové zátěži a podilet se tak na kulturně společenské práci školy.

Informujeme rodiče o vývoji a perspektivách přípravy a zabezpečujeme žákům možnost účastnit se soutěže i přehlídky a pracovního soustředění žáků LDO s rozšířenou výukou při ustředním kole soutěže LDO - LŠU i soutěži ZUČ.

Studiijní úkoly

- a) být technicky i výrazově schopen dramatické improvizace /pohybové, mluvní, s loutkou/ na zadané téma
- b) se zřetelem na své individuální estetické i cílové dispozice vybrat si ve spolupráci s učitelem předlohu k interpretaci a zvolit pro ni vhodný typ loutky,
- c) zpracovat technicky i výrazově verše, prózu, požadované k přijímacím zkouškám na cílovém školení
- d) zvládnout technicky i výrazově interpretaci vybraných dramatických předloh se zaměřením na hru s loutkou

- e) pro interpretaci vybrané dramatické předlohy si vyrobit jednoduchou loutku vhodného typu
  - f) využít poznatků z výuky evropských **kulturálních dějin k samo-** střtné teoretické přípravě ke zkouškám
  - g) uplatňovat společensky významné své individuální přípravy
- Kritéria pro výběr žáků k individuální přípravě:
Nejdůležitější výsledky práce v ročníkové skupině, významná časobě-
ťest v přístupu k zadávaným úkolům, mimořádná aktivity, dobrý
zdravotní stav.

Poznámka

Žáci, připravující se ke studiu na akademického přípraveckou školu /čbor hračka-loutka/ doplňují si své dovednosti a znalosti, požadované u přijímacích zkoušek, studiem na výtvar-
ném oboru.

Žáci, připravující se ke studiu na pedagogickou školu, doplňují si své edebné dovednosti a znalosti, požadované u přijímacích zkoušek, studiem na hudebním oboru.

Ministerstvo školství České socialistické republiky

Učební osnovy

**pro rozšířené vyučování na lidových školách umění —
literárně dramatický obor**

Vypracoval Výzkumný ústav pedagogický

**Vydalo Státní pedagogické nakladatelství, n. p., Praha
VA 0,58**

Tematická skupina 35

1. vydání 1982

**Cena výtisku Kčs 1,—
502/22,816**

Tiskem rozmnožovny SPN

Kčs 1,—

11 533